

2012/19478

25-4-2012

GRIF

20-6-2012

Provinciale Staten
van Limburg

Provincie Limburg	PS
DOCnr.	
Ingek.	25 APR. 2012
CASnr.	
ID.	

Cluster CWZE
Faxnummer (043) 389 7013
Ons kenmerk 2012/18256
Bijlage(n) div.

Behandeld S. Troisfontaine
Doorkiesnummer (043) 389 7098
Uw kenmerk
Maastricht 23 april 2012

Onderwerp

Ambitie Maastricht Europese Culturele Hoofdstad 2018

Geachte Staten,

Bijgevoegd treft u het statenvoorstel 'Bidbook – Maastricht Europese Culturele Hoofdstad 2018' aan.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

120418-0026

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
Fax + 31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

Bankrekening
Rabobank
13.25.75.728

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-12-019-1

1 Onderwerp

Bidbook 'Maastricht; Europese Culturele Hoofdstad 2018'.

2 Aanleiding (aankruisen)

- ☐ Uitvoering motie
- ☐ Nakomen toezegging van GS
- ☒ Uitvoering beleid conform programmabegroting
- ☐ Vaste afspraak tussen GS en PS
- ☐ Vervolg op voorstel
- ☐ Nieuw beleid in verband met ...

3 Bevoegdheid

Cultuur is een autonome provinciale kerntaak; het kaderstellend budgetrecht van Provinciale Staten is neergelegd in de Provinciewet.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Onder voorwaarden instemmen met het bidbook 'MCH2018'.

5 Argumenten

Het binnenhalen van de titel MCH2018 is voor Limburg een kans om structurele verbeteringen te realiseren, waar inwoners en economie duurzaam van profiteren. Zoals de Floriade 2012 een impuls geeft aan (de regio Noord-)Limburg, kan MCH2018 ook een impuls geven aan (de regio Zuid-) Limburg.

Op basis van het coalitieakkoord en het cultuurbeleid voor de komende jaren kunnen wij instemmen met het concept-bidbook onder de voorwaarden dat:

- focus wordt aangebracht in de vier gekozen programmalijnen met meer aandacht voor muziek, volkscultuur en creatieve industrie;
- verdere analyse van economische effecten wordt uitgevoerd;
- bij tegenvallende bijdragen van derden de Provincie Limburg geen hogere bijdrage verleent;
- verbreding van de participatie naar alle lagen van de bevolking plaatsvindt; en
- verdere uitwerking wordt gegeven aan de Euregionale dimensie.

6 Kosten en dekking

De totale kosten worden begroot op 80 miljoen. De verwachte bijdrage van de Provincie Limburg is 20 miljoen. Provinciale Staten hebben reeds een bedrag ad € 16 miljoen in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om over de resterende bijdrage ad € 4 miljoen een besluit te nemen als duidelijk wordt dat Maastricht-Euregio tot de laatste 2 kandidaten behoort en de hierboven genoemde voorwaarden in het definitieve bidbook zijn overgenomen.

Statenvoorstel

No: G-12-019-1

1 Onderwerp

Bidbook 'Maastricht; Europese Culturele Hoofdstad 2018'.

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In 2018 is Nederland samen met Malta aan de beurt voor de titel Europese Culturele Hoofdstad. De stad Maastricht en de provincie Limburg willen zich samen met de deelnemende partners Heerlen, Sittard-Geleen, Aken, Luik, Hasselt, de provincie Luik, de provincie Belgisch-Limburg, de regio Aken en de Duitstalige Gemeenschap België kandidaat stellen voor deze titel met Maastricht als vaandeldrager.

In de afgelopen periode is de Stichting MCH2018 opgericht en hebben vele organisaties en betrokkenen input geleverd voor de totstandkoming van het bidbook. Op 7 maart 2012 is het concept bidbook 'MCH2018' gepresenteerd aan de betrokken partners. Alvorens de gemeente Maastricht het definitieve bidbook goedkeurt en indient, worden de deelnemende partijen verzocht in te stemmen met het bidbook. Zoals bekend is het binnenhalen van zo'n titel voor Limburg een kans om structurele verbeteringen te realiseren, waar inwoners en economie duurzaam van profiteren. Het effect van Europese Culturele Hoofdstad geeft niet alleen een enorme impuls aan cultuur; het heeft tevens positieve effecten op de regionale economie, vestigingsklimaat, toerisme, infrastructuur en imago. Zoals de Floriade 2012 een impuls geeft aan de regio Noord-Limburg, kan MCH2018 een impuls geven aan de regio Zuid-Limburg. Zoals de Floriade nu al laat zien, zal ook de reikwijdte van MCH2018 echter veel verder gaan dan de grenzen van Zuid-Limburg.

3. Bevoegdheid

Cultuur is een autonome provinciale kerntaak; het kaderstellend budgetrecht van Provinciale Staten is neergelegd in de Provinciewet.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Onder voorwaarden instemmen met het bidbook 'MCH2018'.

De onder punt 6 verder uitgewerkt voorwaarden hebben betrekking op:

- Focus aanbrengen in de vier gekozen programmalijnen met meer aandacht voor muziek, volkscultuur en creatieve industrie.
- Verdere analyse van economische effecten ook naar andere branches van de detailhandel.
- Indien andere partijen minder bijdragen dan voorzien, zal de Provincie Limburg geen hogere bijdrage verlenen.
- Verbreding van de participatie naar alle lagen van de bevolking.
- Verdere uitwerking van de Euregionale dimensie.

De Provincie Limburg stelt vooralsnog € 16 miljoen ter beschikking voor het bidbook MCH2018. Voorgesteld wordt om over de resterende bijdrage ad € 4 miljoen een besluit te nemen als duidelijk wordt dat Maastricht-Euregio tot de laatste 2 kandidaten behoort en de hierboven genoemde

voorwaarden in het definitieve bidbook zijn overgenomen.

5. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

In 2008 hebben de Provincie Limburg en de gemeente Maastricht gezamenlijk de ambitie 'Maastricht; Europese Culturele Hoofdstad 2018' neergezet en zijn Provinciale Staten regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen. In het afgelopen jaar zijn Provinciale Staten op diverse momenten (zoals op 18 maart 2011, 27 mei 2011, 19 december 2011 en 7 maart 2012) op de hoogte gebracht van de stand van zaken rondom de ambitie MCH2018.

Het binnenhalen van de titel Europese Culturele Hoofdstad vereist het maken van een aantal stappen. In de eerste fase van de kandidatuur moet Maastricht (samen met de Euregio) een bidbook indienen, waarin ze haar kandidatuur presenteert en haar keuzes motiveert. De eerste versie van dit bidbook is op 7 maart 2012 aan een grote groep belanghebbenden (waaronder leden van provinciale staten en gemeenteraden van de deelnemende partners) gepubliceerd. Het bidbook wordt tussen nu en de zomervakantie voorgelegd aan de bestuursraden van de partners. De gemeenteraad van Maastricht zal de eindversie van het bidbook op 18 september 2012 bespreken.

De provincie of een regio kan zich niet kandidaat stellen; het is een stad die zich officieel kandidaat stelt. Het is de gemeenteraad van Maastricht die de beslissing neemt om het bidbook MCH2018 in te dienen. Indien de deelnemende partners hun commitment hebben gegeven en de gemeenteraad van Maastricht het bidbook heeft goedgekeurd wordt het bidbook eind oktober 2012 ingediend bij de staatssecretaris van OCW. Eind 2012 – begin 2013 volgt de voorselectie door de jury (6 Nederlandse en 7 Europese leden), waarbij twee kandidaten overblijven. Medio 2013 volgt een nieuwe selectieronde tussen de twee overgebleven kandidaten. Naast Maastricht zijn de Nederlandse kandidaten Den Haag, Utrecht, Eindhoven met Brabantstad en Leeuwarden met Friesland in de race. De jury zal naar verwachting in september 2013 haar eindkeuze voor een Nederlandse kandidaat bepalen. Deze keuze wordt dan voorjaar 2014 bekrachtigd door een besluit van de Europese Commissie.

Alle deelnemende partners in de ambitie MCH2018 hebben besloten een onafhankelijke Stichting MCH2018 op te richten die verantwoordelijk is voor de totstandkoming van een bidbook, dat voldoet aan de gestelde criteria. De inhoud van het bidbook is gebaseerd op de input van 19 verkenningen door experts, 26 researchprojecten in het culturele domein, 7 werkgroepen in de partnerregio's met zo'n 250 personen (die geleid hebben tot 158 programmavoorstellen), publiekspresentaties, input van de deelnemende partners en de mobilisatie van 350 culturele spelers. Ook de Universiteit van Maastricht heeft inhoudelijke bijdragen geleverd. De reacties zijn besproken in het artistieke team. Dat betekent dat, inclusief het deelnemend publiek, zo'n 25.000 actoren mee hebben gewerkt aan de totstandkoming van het bidbook.

Bovenstaande geeft aan dat de Stichting een breed gedragen bidbook opgesteld heeft met een duidelijke keuze voor vier programmalijnen. Wij complimenteren de Stichting voor het neerzetten van deze ambitie binnen een relatief korte tijd en met grote betrokkenheid en kennis vanuit met name het culturele veld. Wij vinden de missie helder verwoord en kunnen instemmen met de visie en de uitgangspunten.

De Stichting MCH2018 is en blijft verantwoordelijk voor het bidbook. Desalniettemin wordt van ons een belangrijke bijdrage verwacht. In het coalitieakkoord staat ondermeer opgenomen dat de provincie zich verantwoordelijk voelt voor de culturele infrastructuur; de ruggengraat van de Limburgse cultuur. Amateurkunsten zoals koren, harmonieën, fanfares en schutterijen vormen daarbij de basis. De basis kan echter niet zonder een sterke bovenbouw. Daarom zal de Provincie verenigingen steunen, die bovenlokale culturele uitdagingen aangaan, bijvoorbeeld aanhakend bij Maastricht Culturele Hoofdstad, en daarmee de basis sterk houden of nog sterker maken. Mede met het oog op Maastricht Culturele Hoofdstad zal de Provincie ook de euregionale samenwerking zowel voor basis als top bevorderen. Tevens is aangegeven dat de ambitie Maastricht Europese Culturele Hoofdstad 2018 moet inzetten op het verbreden van het draagvlak onder alle lagen van de bevolking, de actieve betrokkenheid van de amateurkunsten, een daadwerkelijke verbinding tussen basis en top, het betrekken van vrijwilligers, optimale effecten voor de innovatieve bedrijvigheid en de spin-off op een financieel duurzame structuurversterking.

Daarnaast wordt voor de nieuwe cultuurperiode 2013-2016 een aantal belangrijke keuzes gemaakt, waaronder versterking van de twee ketens muziek en toneel, creatieve industrie, talentontwikkeling, ondersteunen van cultuurparticipatie, verbreden van cultureel ondernemen, investeren in monumenten en het leggen van verbindingen tussen cultuur en natuur. Voor ons zijn dit redenen om onder voorwaarden in te stemmen met het bidbook en de financiële provinciale bijdrage. Onze voorwaarden hebben betrekking op de intrinsieke waarde (muziek, talentontwikkeling, creatieve industrie, volkscultuur), de extrinsieke waarde (spin-off, duurzaamheid en aantrekkelijk vestigingsklimaat), participatie en Europese dimensie. Wij hebben deze voorwaarden onder punt 6 verder uitgewerkt.

6. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze

A. Intrinsieke waarde

De programma's van de kandidaten moeten voldoen aan hoge artistieke en culturele kwaliteitseisen. Primair uitgangspunt is derhalve de intrinsieke waarde van cultuur. Centrale vraagstelling hierbij is 'wat maakt ons bid tot het winnend bid?'. Het is belangrijk om keuzes te maken. Alleen al uit budgettaire oogpunt is het onmogelijk alle disciplines te versterken. De vraag komt naar voren of het bid juist moet inzetten op punten waar Maastricht en de Euregio zich reeds onderscheiden of dat het bid juist gericht moet zijn op cultuuraspecten die in deze euregio onderbelicht zijn en een verdere impuls nodig hebben. Wij zijn van mening dat in het concept bidbook nog een scherpere focus aangebracht dient te worden binnen de vier gekozen programmalijnen. De Provincie Limburg kiest voor het benadrukken van de aanwezige cultuurfactoren in deze euregio, waarmee wij ons juist onderscheiden van de rest van de kandidaten. Mede gelet op het coalitieakkoord en de culturele ambities voor de komende periode betekent dit dat wij onderstaande punten graag benadrukt zien binnen de programmalijnen:

Muziek

Van oudsher is Limburg de muziekprovincie bij uitstek. Binnen programmalijn 1 (spreken in vele talen) kan de focus meer gericht worden op taal en muziek, waarbij ook voor de popmuziek –goed voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat– een nadrukkelijker rol weggelegd is.

Volkscultuur

Volkscultuur vertegenwoordigt het in onze provincie aanwezige sociaal en symbolisch kapitaal. Bij volkscultuur horen alledaagse dingen, tradities en rituelen, identiteit, normen en waarden. Binnen programmalijn 2 (herinnering aan morgen) moet het streven meer gericht zijn op het ontplooien van onze (eu)regionale volkscultuur en het zichtbaar maken van de natuurlijke balans tussen traditie en vernieuwing.

Creatieve industrie

We zien talentontwikkeling als een juiste schakel tussen de basis en top. Talentontwikkeling komt naar onze mening goed tot uitdrukking in programmalijn 4 (het geleefde Europa). Wij menen dat met name de creatieve industrie (met goede voorbeelden uit Essen en Berlijn) aan kracht zal toenemen de komende periode en dat de nieuwe creatieve generatie Europa kan verbinden. Wij verzoeken u dit punt te benadrukken.

B. Extrinsieke waarde

Vanaf de start van de ambitie MCH2018 hebben wij aangegeven dat het binnenhalen van de titel effect moet hebben op de innovatieve bedrijvigheid en de spin-off dient te zijn voor een financieel duurzame structuurversterking.

Gelet op de ervaringen in andere ECOC's (zoals Liverpool, Essen, Linz) wordt uitgegaan van een investering van in totaal 80 miljoen. Indien de bijdragen vanuit bijvoorbeeld het bedrijfsleven met het oog op de economische ontwikkelingen tegenvallen, zal de Provincie Limburg geen hogere bijdrage verlenen. De Stichting dient dan maatregelen te nemen, zoals vermindering van programma-, marketing- en organisatiekosten.

De economische effecten voor de regio zijn bestudeerd mede aan de hand van de financiële analyses van andere Europese Culturele Hoofdsteden (zoals Lille, Liverpool en Essen). De ervaring van eerdere succesvolle Europese Culturele Hoofdsteden leert dat elke geïnvesteerde euro tenminste zes euro aan inkomsten oplevert. De eerste berekeningen vanuit de Floriade schetsen het beeld dat bij een investering van 90 miljoen het rendement 1 op 3 is uitgaande van een bezoekersaantal van 2 miljoen. Daarnaast blijkt dat internationale bezoekers van de Floriade ook gebruik maken van overnachtingsmogelijkheden in Zuid-Limburg; verwacht wordt dat de regio Noord-Limburg ook mee zal profiteren van het verwachte bezoekersaantal voor MCH2018.

PolicyResearch heeft gedegen onderzoek gedaan naar de effecten voor de regio en deze zijn opgenomen op pagina 89 van het bidbook. Samengevat komt het erop neer dat MCH2018 inzet op de komst van minimaal 8 miljoen bezoekers, van wie tenminste 20% meerdere dagen in de Euregio zal verblijven; de bezettingsgraad van de hotels stijgt na 2019 tenminste met 10%. In het onderzoek is alleen rekening gehouden met hotelovernachtingen. De positieve effecten op de detailhandel zijn nog niet in kaart gebracht. PolicyResearch rekent met een rendement van € 1 investering is minimaal € 6 return on investment. Bij een bieding van € 80 miljoen betekent dat een directe besteding van € 500 miljoen. Dat betekent dat ook bij een lager bezoekersaantal of kortstondig verblijf er al sprake is van een positieve return on investment.

Via directe investeringen en bestedingseffecten levert MCH2018 een bijdrage aan de economie van Limburg, ook met structurele effecten. Zo zullen bijvoorbeeld de verbeteringen in het openbaar

vervoer het makkelijker voor mensen maken om zich ook na 2018 binnen de euregio te verplaatsen naar school, werk of winkel. Daarnaast draagt MCH2018 bij aan de versterking van het vestigingsklimaat via minder meetbare aspecten als economische dynamiek, innovatie, verbreding van het imago, versterking van de culturele infrastructuur en nieuwe bedrijvigheid, ook in andere dan de creatieve sectoren. Het culturele en creatieve klimaat is van belang voor de economische vitaliteit en innovatiekracht van een regio, zo bevestigen wetenschappers als Charles Landry en Richard Florida. Ecorys benadrukt eveneens dit belang in zijn onderzoek naar de economische effecten, dat bij het begin van het traject in opdracht van de gemeente Maastricht is uitgevoerd ('Economische effecten Maastricht Europese Culturele Hoofdstad 2018', 5 november 2008). MCH2018 heeft daarmee een positief na-ijleffect op het bruto regionaal product van Limburg.

Het is van belang dat het bedrijfsleven in Limburg en de euregio goed inspeelt op en dus tijdig betrokken raakt bij MCH 2018. De ambitie MCH2018 biedt een uitgelezen kans voor het bedrijfsleven om de euregionale setting te gebruiken als experimenteel gebied. De samenwerking in MCH2018 moet benut worden om te proeven aan de euregio als één 'marktgebied' voor ondermeer arbeid, in- en verkoop en onderwijs. Ook kunnen verbindingen gelegd worden vanuit de creatieve sectoren en design naar bijvoorbeeld de maakindustrie en MKB-bedrijvigheid in andere sectoren in de regio.

Zoals reeds aangegeven beoordeelt de jury het bidboek uiteindelijk aan de hand van specifieke doelstellingen en criteria. Voor ons zijn participatie en Europese dimensie daarbij belangrijke onderdelen.

C. Participatie

De Stichting MCH2018 heeft het afgelopen jaar vele culturele actoren uit de hele euregio betrokken bij de totstandkoming van het concept bidboek MCH2018. De Stichting heeft hierbij de keuze gemaakt eerst het bidboek op te stellen en vervolgens de brede participatiecampagne te starten. In de afgelopen periode heeft de Provincie Limburg de Stichting MCH2018 reeds ondersteund bij de verbreding van de participatie ondermeer door het verstrekken van programmamiddelen, waardoor de Stichting MCH2018 de researchprojecten en verkenningen de afgelopen jaren heeft kunnen uitvoeren en de Limburgse cultuurplaninstellingen te verzoeken om aansluiting te zoeken bij MCH2018. Daar waar mogelijk zullen wij de Stichting MCH2018 ondersteunen om met diverse projecten (internationaal – euregionaal – provinciaal – digitaal) breed commitment te bewerkstelligen. Daarnaast wordt door de Stichting het initiatief van 'De dag van.....' (bijvoorbeeld de dag van de amateur, de dag van de Maas) georganiseerd en zal de marketingstrategie verder worden uitgerold. Voor ons is het betrekken van de vele amateurorganisaties die Limburg rijk is een belangrijke voorwaarde.

D. Euroregionale dimensie

Euroregionale samenwerking is van wezenlijk belang voor Limburg. De oriëntatie van Limburg op de burens over de grens is als het ware een onderdeel van onze identiteit. Het gaat om het over en weer –in plaats van het ieder voor zich- ondersteunen van gezamenlijke belangen, die deze Euregio een impuls kunnen geven. We noemen als voorbeeld het verbeteren van het openvervoer Heerlen-Aken, het binnenhalen van de titel 'Expo Luik 2017' en de versterking van de RWTH. De ambitie

MCH2018 sluit hierop aan. Tijdens de Expo Luik 2017 worden 8,5 bezoekers verwacht; een deel hiervan zal eveneens de regio Nederlands Limburg bezoeken. Evenzeer zullen bezoekers -als Maastricht de vaandeldrager wordt in 2018- ook een bezoek brengen aan de ons omringende euregio. Het oppakken van deze majeure projecten vereist een gezamenlijke aanpak, een juiste programmering en een steeds meer over de grenzen groeiende samenwerking. Indien Maastricht onverhoopt de titel niet in de wacht sleept, liggen er kansen om de komende jaren deze euregio een verdere impuls te geven mede op basis van cultuur.

7. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Fase 1 t/m 2012-2014

Dit is de fase van het indienen van het bidbook, de presentaties voor de jury en de uiteindelijke beslissing welke stad in Nederland in 2018 Europese Culturele Hoofdstad wordt. Voor deze fase hebben de gemeente Maastricht en de Provincie Limburg –conform het eind 2008 gesloten convenant en de uitwerkingsovereenkomst- gezamenlijk een bedrag ad 8 mio beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben de andere deelnemende instellingen een financiële bijdrage van ongeveer 1,4 mio geleverd; dit bedrag is met interregmiddelen verdubbeld tot 2,8 mio.

Fase 2 t/m 2018

Gelet op de ervaringen in andere ECOC's (zoals Liverpool, Essen, Linz) wordt uitgegaan van een investering van in totaal 80 miljoen als volgt onder te verdelen:

- 20 miljoen door de stad Maastricht
- 20 miljoen door de Provincie NL-Limburg
- 20 miljoen door de partners in de Euregio
- 20 miljoen door bedrijfsleven (11), Nederlandse overheid (7,5) en Europese Commissie (1,5)

De bedragen worden ingezet voor programmering (65%), PR en marketing (20%) en organisatiekosten (15%). Op pagina 88 van het concept bidbook staat de kostenverdeling over de overige partners in de Euregio opgenomen.

8. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing.

9. Verbindingslijnen en andere visies

Onder de titel 'MCH2018 is meer dan cultuur' heeft een aantal plenaire sessies binnen de provincie Limburg plaatsgevonden en is vanuit diverse disciplines input geleverd voor de totstandkoming van het bidbook MCH2018.

10. Verdere planning, procedure en uitvoering

Planning 2012-2014:

maart – oktober 2012	: visibility – campagne en participatiecampagne
8 maart tot 1 juli 2012	: goedkeuring door provinciale en gemeenteraden (excl. Maastricht)
1 augustus 2012	: aanbidding concept bidbook aan de gemeenteraad Maastricht
18 september 2012	: behandeling en besluit gemeenteraad Maastricht
29 oktober 2012	: indiening bidbook in boekvorm en ingevulde vragenlijst
December – januari 2013	: selectie 1 ^e ronde door jury na presentatie in Den Haag

1 ^o kwartaal 2013	: beantwoording juryvragen voor 2 ^o ronde
September 2013	: bezoek jury aan 2 overgebleven kandidaten en aanwijzing
Voorjaar 2014	: officieel besluit

11. Periodieke informatie

In het kader van de actieve informatieplicht zullen wij uw staten –conform bovenstaande planning- informeren over de voortgang.

12. Evaluatie

In het geval Maastricht en de Euregio de titel krijgen, zal met name het jaar 2019 in het teken van de evaluatie staan. Daarnaast zullen ook de gesprekken met de jury aanleiding zijn om het bidbook en het traject te evalueren.

13. Communicatie

Alle deelnemende partners hebben afgesproken dat de communicatie over de ambitie MCH2018 via de Stichting MCH2018 verloopt.

14. Bijlagen ter inzage en/of meegezonden

Bijlage 1 (achtergrondinformatie) wordt meegezonden

Bijlage 2 (flyer bidbook MCH2018) wordt meegezonden

Bidbook MCH2018 is reeds uitgedeeld aan Statenleden: paar exemplaren liggen ter inzage bij de griffie.

ONTWERPBESLUIT PROVINCIALE STATEN VAN LIMBURG

G-12-019-1

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van 23 april 2012

besluiten:

a. in te stemmen met het bidbook 'MCH2018' onder de voorwaarden dat:

- focus wordt aangebracht in de vier gekozen programmalijnen met meer aandacht voor muziek, volkscultuur en creatieve industrie;
- verdere analyse van de economische effecten plaatsvindt;
- indien andere partijen minder bijdragen dan voorzien, de Provincie Limburg geen hogere bijdrage zal verlenen.
- verbreding van de participatie naar alle lagen van de bevolking plaatsvindt; en
- de Europese en Euregionale dimensie verder wordt uitgewerkt.

b. € 16 miljoen ter beschikking te stellen voor het bidbook MCH2018 en over de resterende bijdrage ad € 4 miljoen een besluit te nemen als duidelijk wordt dat Maastricht-Euregio tot de laatste 2 kandidaten behoort en de hierboven genoemde voorwaarden in het definitieve bidbook zijn overgenomen.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van

voorzitter,

griffier,

Achtergrondinformatie Ambitie Europese Culturele Hoofdstad 2018

In 2018 is Nederland samen met Malta aan de beurt om een stad Europese Culturele Hoofdstad te laten zijn. Samen met de Provincie Limburg heeft de stad Maastricht reeds in 2008 de ambitie uitgesproken zich kandidaat te stellen voor de titel 'Maastricht; Europese Culturele Hoofdstad 2018'. De Europese Commissie heeft bepaald dat een stad de titel mag dragen en daarbij een regio kan betrekken. Als troefkaart is er bewust voor gekozen ook de steden en de provincies in de omliggende Euregio bij de kandidatuur te betrekken. Onderstaand treft u uitgebreide informatie aan over de ambitie 'Maastricht; Europese Culturele Hoofdstad 2018'.

Inleiding

De concurrentie in Nederland is sterk. Steden als Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Eindhoven (namens de Brabantsteden) maken eveneens grote kans op het binnenhalen van de titel. Het daadwerkelijk realiseren van de ambitie zorgt voor imagoverbetering, versterking ondernemers- en vestigingsklimaat, verdere infrastructurele ontwikkelingen, werkgelegenheid, verbeterde internationale positie en het vergroten van het trotse gevoel op eigen stad en provincie. Wetenschappelijke studies hebben inmiddels diverse malen aangetoond dat cultuur de waarde van de regio verhoogt. MCH2018 draagt dan ook bij aan de ambitie 'Limburg; sterk merk'.

Om de titel binnen te halen is het nodig dat de gemeente Maastricht in het najaar 2012 een bidbook bij de Europese Commissie inlevert. Het bidbook dient te voldoen aan een aantal criteria, waaronder de Europese dimensie en de betrokkenheid van burgers. Daarnaast dient in het bidbook aangegeven te worden wat de troeven van de regio zijn in termen van toegankelijkheid, wat de ontwikkelingen zijn op het terrein van de toeristische infrastructuur en welke werken de stad en regio wil uitvoeren om de infrastructuur te verbeteren. Hieruit blijkt dat de ambitie MCH2018 veel meer omvat dan cultuur.

Fenomeen Europese Culturele Hoofdstad

Het initiatief 'Europese Culturele Hoofdstad' heeft tot doel wederzijdse kennis en begrip bij de Europese burgers te bevorderen en het culturele erfgoed in al zijn kwaliteiten en diversiteit te promoten. Vanaf 1985 worden jaarlijks steden in lidstaten uitgeroepen tot Europese Culturele Hoofdstad. Tot 2020 ligt het schema vast welke landen in aanmerking komen voor de titel, nl:

Jaar	Land	Stad
2012	- Slovenië	- Maribor
	- Portugal	- Guimaraes
2013	- Slowakië	- Kosice
	- Frankrijk	- Marseille
2014	- Zweden	- Umea
	- Letland	- Riga
2015	- Tjechië	- Pilzen
	- België	- Mons

2016	- Polen - Spanje	- Wroclaw - San Sebastian
2017	- Cyprus - Denemarken	Nog niet gekozen
2018	- Malta - Nederland	Nog niet gekozen
2019	- Italië - Bulgarije	Nog niet gekozen

Vanaf 2007 is besloten dat er elk jaar steeds (minimaal) 2 landen een stad kandidaat mogen stellen om zo –vanwege de groei van de Europese Unie- te bevorderen dat landen sneller aan de beurt komen. Zoals uit bovenstaand schema blijkt is er altijd een land dat al meerdere jaren lid is en een land dat nog niet zo lang lid is van de Europese Unie. De Europese Commissie beraadt zich op dit moment over de toekomst van Europese Culturele Hoofdstad vanaf 2020. Vragen zoals mogen ook landen buiten de Europese Unie betrokken worden en mag een regio zich in plaats van een stad kandideren worden momenteel aan de orde gesteld. Nederland heeft in 1987 voor Amsterdam en in 2001 voor Rotterdam de titel Europese Culturele Hoofdstad gekregen. Het zou de diversiteit in en het visitekaartje van Nederland ten goede komen als in 2018 een stad buiten de westelijk gelegen en georiënteerde regio's de titel mag dragen.

In onze contacten hebben wij vernomen dat de competitie in de omliggende landen goed gevoerd is. Zo is in België de keuze gemaakt dat Mons zich in 2015 als Europese Culturele Hoofdstad kandidaat stelt en heeft Luik de kans om zich kandidaat te stellen voor de Expo in 2017. In Frankrijk, Spanje en Polen hebben meerdere steden zich kandidaat gesteld. De meest deelnemende steden hebben door deze kandidaatstelling een blijvende impuls aan stadsontwikkeling en participatie van burgers (volkscultuur) gegeven. Cultuur blijkt een faciliterende factor voor veiligheid, leefbaarheid, wonen, werken en welzijn. Dat de uiteindelijke titeldrager de grootste impuls krijgt spreekt voor zich.

Planning

Het bidbook voor de kandidaatstelling dient in het najaar 2012 door de gemeente Maastricht ingediend te worden. De Europese Culturele Hoofdstad wordt elk jaar aangewezen door de Europese Raad op aanbeveling van de Europese Commissie, die rekening houdt met het advies van het Europees Parlement en van een jury bestaande uit zeven prominenten uit de Europese culturele sector en zes leden uit de Nederlandse culturele sector (op voordracht van de Raad voor Cultuur). In 2013 besluit de jury welke twee leden doorgaan naar de finale en in 2014 adviseert de jury de Europese instanties. Wij hebben overigens begrepen dat het advies van de jury tot op heden altijd gevolgd is.

Mocht Maastricht en de Euregio in 2014 te horen krijgen dat zij in 2018 de titel mogen dragen, dan vinden de voorbereidingen in 2014 t/m 2017 plaats. Het spreekt voor zich dat het hele scala aan voorbereidingen efficiënt en effectief op elkaar afgestemd dient te worden. Het is niet de bedoeling dat de stad en regio dan compleet gerenoveerd zijn; het is wel erg belangrijk dat de regionale verbindingen (zoals bijvoorbeeld de ondertunneling van de A2) dan gereed zijn en Zuid-Limburg optimaal toegankelijk is voor de miljoenen mensen die de Europese Culturele Hoofdstad komen bezoeken. In 2019 vindt vervolgens de evaluatie plaats en kunnen de duurzame projecten verder ontwikkeld worden.

Motivatatie om deel te nemen in de competitie om de titel Europese Culturele Hoofdstad

Onderstaand treft u een aantal belangrijke redenen aan:

- In 2018 is het exact 25 jaar geleden dat het oorspronkelijke Verdrag van Maastricht is ondertekend. Het Verdrag van Maastricht heeft de stad en regio een boost gegeven. Qua naamsbekendheid en internationale instituten die hier gevestigd zijn, het bedrijfsleven, de infrastructuur, het toerisme en het MECC-Tefaf. MCH2018 kan de Euregio weer een nieuwe impuls geven en Limburg meer op de Europese kaart zetten.
- Er is een ontluikend besef van een gedeelde geschiedenis en strategische kansen voor de toekomst. Gelegen op het kruispunt van drie landen vormen de steden, provincies en regio's een sterk regionaal en internationaal centrum. De deelnemende partners van de Euregio Maas-Rijn zien dat samenwerking vruchten begint af te werpen. Van oudsher is Limburg georiënteerd op de buurlanden; deze Euregio Maas-Rijn is als het ware Europa in het klein.
- Maastricht 2018 geeft ons de kans een nieuwe realiteit te onderzoeken: een realiteit die verder gaat dan het geïnstitutionaliseerde Europa en de representatieve platforms. MCH2018 legt de focus op de realiteit die de verbinding tussen de dagelijkse ervaring van de bevolking en cultuur serieus neemt.
- Voorbeelden van Europese Culturele Hoofdsteden zoals Lille (2003), Liverpool (2008) en Essen (2010) tonen aan dat het rendement hoog is. Wetenschappelijk onderzoek in Liverpool toont aan dat iedere geïnvesteerde pound er 8 oplevert. Een eerste onderzoek in het kader van MCH2018 toont aan dat iedere geïnvesteerde euro er 5,5 oplevert als we alleen al de besteding van de toeristen/bezoekers optellen. Er is in dat onderzoek nog geen rekening gehouden met de komst van nieuwe bedrijven, de daling van de werkloosheid, de opkomst van de nieuwe creatieve industrie, de impuls aan het regionale vervoer en internationale verbindingen.
- Geen eenjaars-festival maar een uitvoering gedurende drie jaren (2017/2019) met een duurzame en noodzakelijke impuls voor transitie van zowel stad als Euregio: van industrie- naar kennisstad en aantrekkelijke woonregio met goede OV-verbindingen en een verbeterde samenwerking.

Organisatie – Stichting MCH2018

De stad Maastricht is met 120.000 inwoners te klein om zich alleen te kandideren. Net zoals de Floriade 2012 samen met de regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg wordt opgepakt, wordt de ambitie MCH2018 ondersteund door de regio Zuid-Limburg (met name de steden Heerlen en Sittard-Geleen) en de Provincie Limburg. Daarnaast hebben de euregionale partners, waaronder de provincies Belgisch-Limburg en Luik, de regio Aken en Eupen en de steden Aken, Luik, Hasselt, zich aangesloten bij het initiatief. Begin 2010 is het gezamenlijk ambitiestatement door de 11 betrokken partners ondertekend en begin 2011 is de Stichting MCH2018 formeel opgericht.

De Stichting is conform de regels van good governance ingericht. In de Raad van Toezicht zijn de deelnemende partners bestuurlijk vertegenwoordigd. Namens de Provincie NL-Limburg neemt de heer R. van der Linden hieraan deel. De Raad van Bestuur wordt gevormd door de heren H. Smeets (zakelijk directeur) en G. Wevers (artistiek directeur). Daarnaast maakt de Stichting gebruik van de expertise van de universiteiten, hoge scholen, artistieke begeleidingsgroep en diverse andere professionelen.

Kwaliteit Bidbook

De Europese Commissie heeft een format opgesteld, waarin criteria staan opgenomen die allemaal in het bidbook verwerkt moeten worden. Dit is geen sinecure en zoals reeds aangegeven gaat dit veel breder dan cultuur. De Stichting MCH2018 heeft alle deelnemende partners gevraagd om een bijdrage te

leveren aan de totstandkoming van het bidbook. Gelet hierop hebben wij een aantal kleinere sessies (september en oktober 2011) en tweede brede plenaire discussies (7 november 2011 en 10 april 2012) gevoerd waarbij alle provinciale afdelingen bij betrokken zijn. In deze sessies hebben wij input geleverd met betrekking tot de toegankelijkheid (regionaal, nationaal en internationaal vervoer), de ontwikkelingen op het terrein van toerisme (hoeveel toeristen kan de regio Zuid-Limburg herbergen) en de versterking van de regionale infrastructuur in Limburg.

Concurrentie

Zoals reeds aangegeven wil een aantal andere steden in Nederland zich ook kandidaat stellen. Utrecht combineert haar ambities voor Europese Culturele Hoofdstad met het evenement 'Vrede van Utrecht' dat in 2013 plaatsvindt; Utrecht zet gecombineerd in op haar historisch verleden versus internationale metropool. Met betrekking tot de stad Almere is lange tijd sprake geweest van een burgerinitiatief; het spreekt voor zich dat participatie en betrokkenheid burgers sterke troeven zijn. Almere heeft zich uiteindelijk teruggetrokken. De stad Den Haag wil met name haar imago uitbouwen, dat zij heeft opgebouwd met het internationaal gerechtshof. Het samenwerkingsverband Brabantsteden heeft Eindhoven als vaandeldrager naar voren geschoven. Brabantsteden kiest hiermee niet voor een historische stad als Den Bosch of Breda; zij maakt een keuze voor vernieuwing met als hoofdthema design.

De troefkaarten voor Maastricht zijn op de eerste plaats de euregionale samenwerking (crossborder kandidaat), het Verdrag van Maastricht en de ligging buiten het westelijk deel van Nederland (vernieuwing ten opzichte van de eerdere kandidaten Amsterdam en Rotterdam). Op de tweede plaats biedt het typisch Limburgse vestigingsklimaat, de creatieve industrie en de volkscultuur eveneens goede kansen.

Wat is Culturele Hoofdstad?

Het fenomeen Culturele Hoofdstad van Europa werd geïntroduceerd door Melina Mercouri, de eerste vrouwelijke minister van Cultuur in Griekenland. Zij wist mensen te overtuigen van de meerwaarde van kunst en cultuur voor de samenleving. In 1985 werd Athene gekozen tot eerste Culturele Hoofdstad van Europa. Dat werd een groot succes. Sinds 2009 staan elk jaar twee steden uit de Europese Unie (een oude en een nieuwe lidstaat) in de spotlights van Europa. Tot en met 2019 zijn de landen vastgelegd.

Het **doel** is het uitdragen van het culturele erfgoed in al zijn rijkdom en diversiteit. Zodat inwoners van Europa elkaar beter leren kennen en begrijpen, en zich bewust worden van de grotere gemeenschap waartoe zij behoren.

In 2018 zijn **Nederland en Malta** aan de beurt om de Europese Culturele Hoofdstad te leveren. Maastricht is één van de vijf Nederlandse kandidaten. Maar de stad wil dit niet alleen doen. Maastricht grijpt het project aan om een veel groter gebied een positieve impuls te geven: de Euregio Maas-Rijn. Maastricht heeft er bewust voor gekozen voor haar kandidatuur de steden en gebieden uit de hele Euregio Maas-Rijn uit te nodigen mee te doen. Daar is positief op gereageerd.

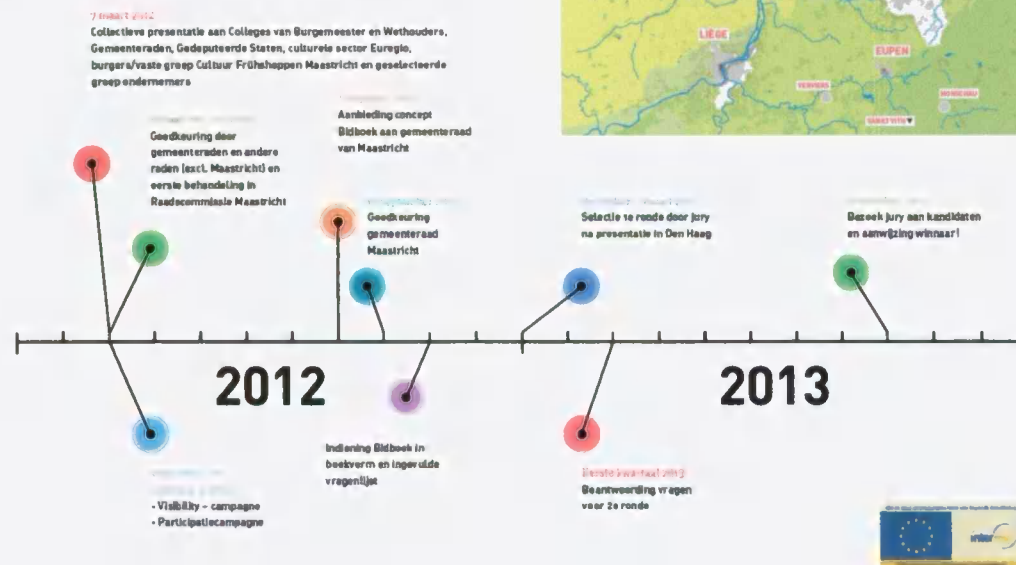
Naast Maastricht in samenwerking met de Euregio Maas-Rijn dienen (tot nu toe) de steden Den Haag en Utrecht, de Brabant-steden met Eindhoven als kartrekker en de combinatie Leeuwarden met de provincie Friesland, zich aan. Een jury van 13 personen (7 uit Europa, 6 uit Nederland) zal in een selectieproces van 2 rondes uiteindelijk in september 2013 de **winnaar** aanwijzen, gevolgd door een formele bevestiging door de Nederlandse regering en de Raad van de Europese Unie. De kandidaten moeten vóór 1 november 2012 een bidboek en een ingevulde vragenlijst indienen als start van het juryproces.

Stichting

Oprichters van de Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 (februari 2011) zijn de steden Maastricht, Aken, Luik, Heerlen, Sittard-Geleen, Hasselt, de provincies Nederlands Limburg, Belgisch Limburg en Luik en de regio Aken en de Deutschsprachige Gemeinschaft in België. Na de oprichting is er een ontwikkeling op gang gekomen in de deelname aan de kandidatuur Culturele Hoofdstad van Europa 2018, te weten een **mogelijke communautaire deelname** van de kleinere steden uit de verscheidene regio's, met als voorbeelden **Düren, Monschau, Verviers**. In Belgisch Limburg is in goed contact met de provincie **overleg tot deelname geweest met de steden Genk, Tongeren en Sint-Truiden**, met een positief resultaat.

Planning 2012-2013

Als ik Europa opnieuw mocht vormgeven, zou ik beginnen met cultuur!

Jean Monnet, founding father van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS), voorloper van de Europese Unie

Wat kunt u doen?

2018 is nog ver weg. Voor het zover is moeten we eerst de titel binnenhalen. En daar hebben we uw steun bij nodig. Hoe meer mensen onze kandidatuur ondersteunen, hoe duidelijker de jury voelt dat het ons menens is in Maastricht en de Euregio.

Hoe meer mensen onze oproep ondertekenen, hoe duidelijker klinkt dat wij een grensoverschrijdend project als Culturele Hoofdstad echt willen, nodig hebben.

Daarom kunt u op de website van Maastricht & Euregio 2018 uw **handtekening** plaatsen: "Ja, ik steun de kandidatuur van Maastricht & Euregio Maas-Rijn voor Culturele Hoofdstad 2018". U kunt op diezelfde site terecht met uw ideeën, gedachten, initiatieven en voorstellen voor de periode tot 2014. Wij willen zichtbaar maken wat er reeds allemaal gebeurt. Wij weten dat Euregio breed reeds velen bezig zijn met grensoverschrijdende activiteiten. Laat ons weten wat u doet! **Stuur ons uw ideeën** en initiatieven!

De dag van...

We roepen het Euregio culturele veld op alle initiatieven die aansluiten bij het thema, bij de programmalijnen zoals beschreven in deze flyer, aan ons te melden. Wij weten dat er een Dag van de Amateur bestaat. Mogelijk kunnen we die uitbouwen tot een Euregioonale Dag van de Amateur.

Europa herontdekt

Maastricht & Euregio Maas-Rijn samen kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018

Aken Luik Hasselt
Tongeren Heerlen
Sittard-Geleen Genk
Sint-Truiden Provincie
Limburg (NL) Regio Aken
Provincie Limburg (BE)
Provincie Luik
De Duitstalige
Gemeenschap België

Bidboek versie 1
7 maart 2012

Wij weten dat er een Dag van de Muziek bestaat. Mogelijk kunnen we die uitbouwen tot een Euregioonale Dag van de Muziek. Zo ook een mogelijkheid om te komen tot een Dag van het Landschap, een Dag van de Maas.

Stuur ons uw gedachten over mogelijkheden rond theater, beeldende kunst, film, design, creatieve industrie, smaak, muziek, fashion. Wij willen onderzoeken of voor die verschillende thema's 'Een dag van...' georganiseerd kan worden, met een grote rol voor de participanten zelf.

Kijk op www.via2018.eu of mail direct naar: info@via2018.eu

Wilt u graag de bidboekkrant ontvangen?

De bidboekkrant is een gratis tijdschrift met informatie over de bidboekprocedure. Het wordt uitgegeven door de Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. Het is mogelijk om de bidboekkrant te ontvangen door uw naam en adres in te vullen op de website www.via2018.eu of door het te laten weten aan de contactpersoon van de Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018.

Het bidboek samengevat

De kandidatuur van Maastricht & Euregio voor Culturele Hoofdstad van Europa 2018 draagt als motto 'Europa herontdekt'. Het initiatief Maastricht & Euregio 2018 wil door middel van cultuur een bijdrage leveren aan de vernieuwing van Europa. Het Verdrag van Maastricht uit 1992-93 bevatte slechts een kort hoofdstuk over cultuur. 25 Jaar na ondertekening van het verdrag wil Maastricht & Euregio 2018 dit vergeten hoofdstuk herschrijven, samen met **alle burgers uit Europa** en de andere grensoverschrijdende Euregio's.

Cultuur is als kernwaarde absoluut bepalend voor de betekenis van Europa in een globaal perspectief. Geografisch gezien zijn Maastricht en de Euregio Maas-Rijn gelegen op het raakvlak tussen meerdere landen, talen en culturen en hebben zij al eeuwenlang ervaring met transnationale uitwisseling. Daarom hebben deze partners een bijzondere deskundigheid met betrekking tot Europa en de Europese cultuur.

Maastricht & Euregio 2018 wil de visie van een 'herontdekking van Europa' realiseren door middel van een **programma bestaande uit vier programmalijnen**:

- **Speaking In Tongues:** Onze communicatie vindt niet alleen plaats in het Nederlands, Duits of Frans, maar ook in lichaamstaal en beeldtaal of via muziek. Wij spreken in vele talen en toch verstaan we elkaar.
- **Remembering the Future:** Deze programmalijn laat zien hoe wij steden en landschappen gebruiken en rituelen uit het verleden verbinden met het heden en de toekomst.
- **Mirroring Europe:** Deze programmalijn geeft, samen met alle middelen van de kunsten, aan hoe onze horizon te openen en te verbinden is met Europa en de rest van de wereld. Ze reflecteert de Europese identiteit.
- **Living Europe:** Europa kent een grote verscheidenheid aan levens- en betlevingswijzen. Met dit programma willen wij het visioen van een 'Living Europe' werkelijkheid laten worden.

Culturele verscheidenheid vormt de kern van onze Europese identiteit. De diverse talen, culturen, tradities, kunstvormen en denkwijzen vormen een levendig referentiekader voor de identiteit van alle Europeanen. Maastricht & Euregio 2018 wil een **proeftuin voor de Europese identiteit** zijn. De Euregio inspireert ons tot een 'lokaal' perspectief. In ons programma willen wij globale en lokale ontwikkelingen op een geheel nieuwe manier verbinden.

Op basis van de ruime ervaring met transnationale verscheidenheid en als proeftuin voor de Europese identiteit wil Maastricht & Euregio 2018 komen tot een **nieuwe paragraaf voor het culturele hoofdstuk van het Verdrag van Maastricht**. Het project Culturele Hoofdstad 2018 zal als platform dienen om een levendige invulling te geven aan dit culturele verdrag. Maastricht & Euregio 2018 nodigt daarom alle Europese burgers uit om deel te nemen aan dit 'contrat culturel'. In het bijzonder worden hier toe alle 3,9 miljoen inwoners van de Euregio opgeroepen, evenals de burgers uit het internationale netwerk van de overige Euregio's.

De **mentaliteit** van de mensen uit de Euregio is een wonderlijke combinatie van Nederlandse individualiteit en creativiteit, Vlaams-Duits vakmanschap en Waals 'savoir vivre'. Met het initiatief 'Tout Maastricht' wil Maastricht & Euregio 2018 grote delen van de bevolking actief laten participeren in het programma. De burgers in de Euregio zijn immers niet alleen consumenten, maar ook coproducten van kunst en cultuur.

In het gehele programma van Maastricht & Euregio 2018 zullen digitale media een bijzondere rol spelen. De digitale revolutie van de laatste jaren met o.a. de opkomst van **social media**, nieuwe digitale kunstvormen en online portals voor de verspreiding van creatieve ideeën heeft onze maatschappij en onze notie van participatie radicaal veranderd. Juist de 'Generatie Maastricht', die van jongs af aan zonder nationale grenzen, met meerdere talen en met digitale media is opgegroeid, zal steeds weer nieuwe creatieve vormen vinden om met gelijkgezinden in heel Europa en de wereld in contact te treden. De 'Generatie Maastricht' is de groep jongeren die

werd geboren in 1992, het jaar dat het Verdrag van Maastricht werd ondertekend. Deze generatie communiceert vooral door te delen – en in het internettijdperk betekent delen vermenigvuldigen, groter maken en nog meer mensen bereiken. Deze nieuwe vormen van participatie en communicatie willen wij ten volle benutten.

De Euregio Maas-Rijn is een '**landschap van de menselijke maat**'. De middelgrote steden, met hun veelzijdige culturele infrastructuur evenals het fraaie groene landschap, bieden een hoge levenskwaliteit en een enorm toeristisch potentieel. De Euregio is van buitenaf goed bereikbaar voor alle soorten verkeer. Tegelijkertijd vormt de **infrastructuur van het openbaar vervoer** binnen de Euregio nog een grote uitdaging voor de toekomst. Maastricht & Euregio 2018 wil investeringen genereren voor de verbetering van het openbaar vervoer, dat juist ook jongeren in staat stelt om betrokken te raken bij kunst en cultuur over de grenzen heen.

De **totale kosten** voor Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 zijn voor de periode t/m 2019 geraamd op 80 miljoen euro. Hiervan wordt telkens 20 miljoen euro gedragen door de stad Maastricht, de Nederlandse Provincie Limburg en de Euregio-partners (dit zijn met name de andere deelnemende steden). Sponsors en de Nederlandse Rijksoverheid dragen (inclusief EU-subsidies) elk 10 miljoen euro bij. De ervaring van voorgaande culturele hoofdsteden leert dat elke geïnvesteerde euro ten minste zes euro aan inkomsten oplevert.

Enkele **hoofddoelen** van het programma zijn:

- Het betreft geen eenmalig festival, maar een programma dat meerdere jaren (2017 t/m 2019) beslaat. Dit programma levert duurzame impulsen op voor de transformatie van de stad en de Euregio van een industrie- naar een kennis-regio die zich kenmerkt door een hoge levenskwaliteit, goed openbaar vervoer en een nauwe samenwerking tussen met name culturele instellingen.
- Cultuur wordt ingezet als doorslaggevend vehikel voor verbeelding, innovatie en kritisch denken. Cultuur wordt als kernwaarde steeds betrokken op het leven van alledag, zodat er een zo breed mogelijk draagvlak onder de bevolking ontstaat.
- Minimaal 8 miljoen bezoekers, waarvan ten minste 20% meerdere dagen in Maastricht en de Euregio verblijft. Verbetering van de verhouding tussen één- en meerdaagse bezoeken van 90%-10% tot 80%-20% evenals een duurzame stijging van de bezettingsgraad van hotels na 2019 met ten minste 10%. Hierbij wordt verondersteld dat het interessante en innovatieve karakter van het culturele aanbod in de gehele Euregio behouden blijft.
- Elke geïnvesteerde euro levert ten minste zes euro aan inkomsten op. Bij een geraamd budget van 80 miljoen euro is er dus sprake van 500 miljoen euro aan directe inkomsten.
- Een financieringsmodel op basis van publiek-private samenwerking. Nadere toezeggingen van particuliere investeerders na toewijzing van de titel Culturele Hoofdstad.

Drijvende kracht achter de kandidatuur is de **Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018**. De stichting heeft inmiddels 19 verkenningen en 26 researchprojecten geïnitieerd, meer dan 4.700 (inclusief deelnemend publiek circa 25.000) actoren bij het programma betrokken, talrijke publieke presentaties gehouden en ongeveer 350 culturele spelers gemobiliseerd. Ook zijn er in de verschillende Euregio-steden 7 werkgroepen opgezet, bestaande uit 250 personen die samen 152 programmavoorstellen hebben uitgewerkt.

De eerstvolgende stap in het **proces van de kandidaatstelling** is de goedkeuring van het bidboek door de gemeenteraden en de overige organen vóór 1 juli 2012 (voor Maastricht geldt 18 september als uiterste termijn). Op 29 oktober 2012 dient het bidboek met de bijbehorende vragenlijst officieel te worden ingediend bij de Europese Commissie. Rond het eerste kwartaal van 2013 zal de eigen kandidatuur gepresenteerd worden voor de Europese jury. In aansluiting daarop zal bekend worden gemaakt of Maastricht & Euregio 2018 doorgaat naar de tweede ronde. De Europese jury neemt een definitieve beslissing na een bezoek aan de verschillende kandidaten in september 2013.

Maastricht & Euregio Maas-Rijn samen kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018

